

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 44779-04-24 אשכנזי ואח' נ' מפלגת העבודה הישראלית ואח'

לפני כבוד השופט יונה אטדגי

התובעים:

1. משה אשכנזי
2. צפריר וייסמן
- ע"י ב"כ עו"ד אביגדור פלדמן

נגד

הנתבעים:

1. מפלגת העבודה הישראלית
2. יו"ר מפלגת העבודה, ח"כ מירב מיכאלי
3. מזכ"ל מפלגת העבודה, עו"ד ערן חרמון
- ע"י ב"כ נתבעים 1-3 עו"ד עומרי שגב

4. יאיר גולן

ע"י ב"כ עוה"ד עידן לרון ויעל בן שמחון

פסק דין

1

- 2 1. התביעה, שהוגשה על-ידי שני חברי מפלגת העבודה (להלן – "המפלגה"), נועדה לעצור את
- 3 הליכי בחירת יו"ר המפלגה, ולדחות עד לאחר בחירת וועידת מפלגה חדשה, בטענה שהוועידה
- 4 הנוכחית סיימה את כהונתה עוד בסוף שנת 2022, ולכן היא לא היתה מוסמכת להחליט על
- 5 בחירת יו"ר מפלגה חדש.
- 6 התביעה הוגשה יחד עם בקשה למתן סעדים זמניים, שנועדו לאותה מטרה.
- 7 בהסכמת הצדדים, הדיון בתביעה ובבקשה אוחד.
- 8 כן הוסכם שפסק הדין יינתן ללא דיון וקיום חקירות, אך בהתאם להחלטתי, התקיים דיון קצר
- 9 שנועד לקבלת הבהרות והשלמת טיעונים קצרה.
- 10 התביעה הוגשה נגד המפלגה, יושבת הראש שלה והמזכיר הכללי שלה.
- 11 הנתבע 4 (להלן – "גולן") ביקש להצטרף כנתבע נוסף לקראת הדיון שנקבע, משום היותו אחד
- 12 מאלה שהגישו את מועמדותם לראשות המפלגה ובקשתו אושרה.
- 13 הצעה לפתרון המחלוקת שהוצעה בסופו של הדיון התקבלה על ידי התובעים, אך נדחתה
- 14 על-ידי הנתבעים.
- 15 משום המועדים הקרובים לקבועים לבחירת יו"ר המפלגה, פסק הדין ניתן באופן תמציתי.

16

17

18

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 44779-04-24 אשכנזי ואח' נ' מפלגת העבודה הישראלית ואח'

רקע עובדתי

2. התובעים חברים ("ותיקים" כדבריהם) במפלגה, שניהם משמשים כציר בוועידת המפלגה הנוכחית, ובנוסף הם מכהנים בתפקידים נוספים במפלגה. הנתבעת 2 (להלן – "ח"כ מיכאלי") היא יושבת-הראש הנוכחית של המפלגה, שהודיעה על רצונה להתפטר מתפקידה זה. הנתבע 3 (להלן – "עו"ד חרמון") הוא המזכיר הכללי הנוכחי של המפלגה. גולן הוא, כאמור, אחד מאלה שהגישו את מועמדותם לתפקיד יו"ר המפלגה החדש.

3. על-פי חוקת המפלגה, וועידת המפלגה (להלן – "הוועידה") הינה "המוסד העליון והמחוקק של המפלגה", והיא נבחרת "אחת לארבע שנים". הוועידה האחרונה, היא הוועידה העשירית, נבחרה ביום 24.12.2018. לפיכך, בהתאם לחוקת המפלגה, הייתה צריכה להיבחר וועידה חדשה שתכהן החל מתום התקופה של הוועידה העשירית, קרי: מיום 24.12.2022. בפועל, המפלגה לא התכנסה ולא בחרה בוועידה חדשה.

4. בחודש ינואר 2023 הגיש חבר המפלגה עדי נגר (להלן – "נגר") בבית משפט זה תביעה נגד אותם נתבעים שבתביעה זו (וכן נגד גב' שולי אשכול, שכינה אז כיו"ר ועדת חוקה של המפלגה, ולמעט גולן), ת.א 51559-01-23, שנדונה בפני כב' השופטת רחל ברקאי (להלן – "תביעת נגר"), למתן סעד שיוורה למשיבים לקיים בחירות חדשות לצירי הוועידה ה-11. לאחר דיון, הגיעו הצדדים להסכמה, במסגרתה הצהיר ב"כ הנתבעים, על דעת הגורמים המוסמכים במפלגה, כי הוועידה העשירית תתכנס לישיבה בה יוחלט על התפזרותה ויובא לאישור תקנון לוועידה ה-11, לא יאוחר מיום 30.11.2023, לפיו הבחירות לוועידה החדשה תתקיימנה בתוך 60 יום. בית המשפט נתן תוקף של פסק דין להסכמה ולהצהרה האמורה, ביום 18.7.2023.

5. בפועל, הוועידה העשירית לא התכנסה, לא הוחלט על פיזור ולכן נקבע תקנון לבחירת הוועידה ה-11. המפלגה נימקה זאת ב"אירועי המלחמה". בעקבות זאת, הגיש נגר לבית המשפט בקשה לפי סעיף 6(1) לפקודת ביזיון בית המשפט, לכפות על המפלגה לפעול בהתאם לפסק הדין שניתן.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 44779-04-24 אשכנזי ואח' נ' מפלגת העבודה הישראלית ואח'

בית המשפט קיבל את הבקשה וחייב את המשיבים לפעול בהתאם לפסק הדין, תוך דחיית מועד כינוס הוועידה ליום 14.3.2024 (ההחלטה ניתנה ביום 7.3.2024).

6. ביום 13.3.2024, דהיינו יום אחד לפני המועד האחרון שנקבע בהחלטת בית המשפט לכינוס הוועידה, הגישו נגר והנתבעים לבית המשפט בקשה מוסכמת, לפיה, במקום ההחלטות שניתנו והמועדים שנקבעו בפסק הדין ובבקשה לביזיון בית-המשפט, יבוא: **"תובא בפני ההנהלה הצעה כי הוועידה תקיים את הבחירות לוועידה האחת עשרה בתוך 30 ימים ממועד בחירת יו"ר המפלגה"**.

בבקשה שהוגשה נכתב, כי **"הסכמה זו באה בעקבות הסכמה של הצדדים ביחס לנושאים נוספים בהם דנו הצדדים אך לא היו חלק מהתובענה שהוגשה לבית המשפט הנכבד ועל כן אלה יחתמו במעמד נפרד"**. בהחלטת בית המשפט מאותו יום נכתב: **"מאשרת הסכמה מאוחרת זו כמבוקש"**.

7. ביום 14.3.2024 התכנסה הוועידה (באופן מקוון), אישרה תקנון לבחירת יו"ר המפלגה וקבעה מועדים, כדלקמן: יום 5.5.2024 – מועד אחרון להרשמה למועמדות ליו"ר המפלגה, 20.5.2024 – סגירת ספר הבוחרים, 28.5.2024 – יום הבחירות ליו"ר המפלגה, סבב א', 9.6.2024 – יום בחירות ליו"ר המפלגה, סבב ב', ככל שלא ימצא הרוב הדרוש לבחירה בסבב א'. לעת כתיבת פסק הדין, כבר הוגשו מועמדות ליו"ר המפלגה (ובכללם המשיב 4, יאיר גולף), וככל הנראה גם נסגר ספר הבוחרים, אך טרם נערכו הבחירות ליו"ר המפלגה.

8. המערער 1 (להלן – **"אשכנזי"**) הגיש עתירה עוד ביום 10.3.2024 למוסד לבירור עתירות של המפלגה (להלן – **"המוסד לבירור עתירות"**), לחייב את המשיבים לפעול מידיה לכינוס הוועידה ה-11 ולהצהיר כי הוועידה ה-10 **"נטולת כל סמכות לקבל החלטות, כל שכן בכל הקשור לתקנון הפריימריז לבחירת יו"ר המפלגה ו/או מועד לקיים פריימריז לראשות המפלגה"**. המשיבים התנגדו לעתירה.

המוסד לבירור עתירות (הדיין עו"ד רם פרדס) דחה בפסק דין מיום 12.3.2024 את העתירה, בקבעו, בין היתר, כי **"ועידת המפלגה היא המוסד העליון של המפלגה והגוף המחוקק שלו. בדומה לכנסת ישראל אשר מכהנת ברציפות עד לבחירת והשבעת כנסת חדשה, כך גם ועידת המפלגה מכהנת, ברציפות, עד אשר תיבחר ועידה חדשה"**, וכן כי **"בנוסף, קבלת עמדת העותר תביא לדחייה משמעותית של מועד הבחירות לתפקיד יו"ר המפלגה"**.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 44779-04-24 אשכנזי ואח' נ' מפלגת העבודה הישראלית ואח'

9. אשכנזי הגיש "ערעור" על פסק הדין בפני המוסד לבירור עתירות.
המדובר, למעשה, בהליך של בירור נוסף על פי סעיף 8א לחוקה (כנוסחה אז).
ביום 13.3.2024 ניתנה החלטה קצרה זו של יו"ר המוסד לבירור עתירות, עו"ד גד כרמי: "על פי
סמכותי בסעיף 42א לחוקה החלטתי על בסיס העתירה שהוגשה, התשובה ופסה"ד, וכן על
בסיס הבקשה לבירור נוסף, לדחות הבקשה על הסף שכן אין בה ממש".

6

7

התביעה הבקשה ותמצית טענות הצדדים

10. התובעים טוענים כי הוועידה פועלת בניגוד לחוקת המפלגה, בחוסר סמכות ותוך ביזוי החלטות
בית המשפט, ואלה הסעדים המבוקשים על ידם:
להצהיר, כי החלטות הוועידה ה-10 בכל הנוגע לבחירת יו"ר המפלגה ניתנו בחוסר סמכות
ובניגוד לפסק דינו של בית המשפט המחוזי (הכוונה להחלטות שניתנו בתביעת נגר);
לחייב את המפלגה לקבוע באמצעות מוסדותיה המוסמכים, לרבות הוועידה העשירית, תאריך
מסוים וקרוב ככל האפשר לבחירות לוועידה;
לתת צו מניעה המונע מן המפלגה לפעול שלא על פי תקנון הבחירות ליו"ר המפלגה;
לחייב את המפלגה לכנס את הוועידה העשירית כדי שתקבע מועד קרוב ככל האפשר לבחירות
לוועידה ה-11 וכן להורות על פיזור של הוועידה העשירית.

17

11. בבקשה לצו מניעה זמני ביקשו התובעים מתן צו מניעה, האוסר על הנתבעים להמשיך בהליך
הבחירות ליו"ר המפלגה, עד למתן פסק דין בתביעה.

20

12. הנתבעים מתנגדים למתן הסעדים המבוקשים, ואלה טענותיהם בקצרה:
אין כל מניעה לקיים את הבחירות המקדימות, כאשר עד למועד זה נעשה כל הדרוש לשם הגשת
המועמדות ליו"ר המפלגה, כשכל אחד מהמועמדים כבר שילם דמי השתתפות בבחירות (בסך
10,000 ₪) וערך קמפיין לקראתן;
המוסד הפנימי לבירור עתירות כבר דן בעתירה בנושא זה, דחה אותה לגופה, וכך גם נעשה
בבירור הנוסף, ועל בית המשפט להימנע מהתערבות בהחלטות הפנימיות של מוסדות המפלגה;
הוועידה הקיימת מוסמכת להפעיל את כל סמכויותיה על-פי החוקה עד לבחירת וועידה חדשה;
אי-צירוף משיבים – לא צורפו המועמדים הנוספים שהגישו את מועמדותם ליו"ר המפלגה;
שיהוי – לטענת התובעים סמכות הוועידה פקעה בסוף שנת 2022 ואילו התביעה הוגשה רק
ביום 18.4.2024.

31

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 44779-04-24 אשכנזי ואח' נ' מפלגת העבודה הישראלית ואח'

13. הנתבעים הגישו גם בקשה לדחיית התביעה על הסף, הנסמכת על ההסכמה שהושגה בין הצדדים בתביעת נגר והאישור שניתן לה בבית המשפט, ולפיה, הבחירות לוועידה ה-11 תתקיימנה לאחר הבחירות ליו"ר המפלגה. התובעים ביקשו לדחות את הבקשה, ברמזם להסכמות נסתרות שהושגו בין הנתבעים לבין נגר. לא ניתנה החלטה נפרדת בבקשה זו, וכאמור, לאור סד הזמנים הקצר, התביעה וכל הבקשות שהוגשו התבררו בחדא מחתא.

דיון והכרעה

14. כאמור, בשל סד הזמנים הקצר, פסק הדין ניתן על דרך הקיצור.

15. ביחס להתערבות בית המשפט "האזרחי" בהחלטותיהם של טריבונלים פנימיים, נקבע ב-ע"א 7162/06 שטרן נ' אגד האגודה השיתופית לתחבורה בישראל (17.2.2008):

"ניתן לסכם ולומר, כי לפי הגישה המסורתית, לא יתערב בית המשפט בהחלטותיהם של טריבונלים פנימיים של ארגונים וולונטריים, אלא במקרים חריגים. המקרים הטיפוסיים בהם יתערב בית המשפט יהיו חריגה מסמכות ופגיעה בכללי הצדק הטבעי. מקרים חריגים נוספים, לא ניתן להגדירם מראש, והם ייקבעו ממקרה למקרה. יחד עם זאת, ברור כי הכלל הוא אי התערבות ואילו ההתערבות היא החריג".

ליישום כלל זה כשמדובר במוסדות מפלגתיים, ראו למשל: ע"א 832/19 הנגבי נ' הליכוד, תנועה לאומית ליברלית (4.2.2019, פורסם בנבו); ע"א 2129/19 טרוימן נ' הליכוד תנועה לאומית ליברלית (24.12.2019, פורסם בנבו).

בענייננו אני סבור, שאין להימנע על הסף מדיון בתביעה שהוגשה, מהטעמים הבאים:

א- התביעה נוגעת לטענות בדבר חריגה מסמכות – סמכותה של הוועידה העשירית לפעול ולקבל החלטות, זמן רב לאחר תום תקופת כהונתה על-פי החוקה, ומכאן גם הצורך לדון בטענה הנוגעת לפגיעה בכללי הצדק הטבעי, הכוללים את זכותו של חבר מפלגה לכך שמפלגתו תתנהל על-פי הכללים שהיא קבעה בחוקתה ולא תסטה מהם;

ב- לא נערך "בירור נוסף" אמיתי במוסד לבירור העתירות, כאשר החלטת יו"ר המוסד מיום 13.3.2024 בהליך זה הייתה לקונית ובלתי-מנומקת, ובכך נמנעה מאשכנזי הזכות הנתונה לו

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 44779-04-24 אשכנזי ואח' נ' מפלגת העבודה הישראלית ואח'

על-פי החוק לבירור אמיתי נוסף של טענותיו, דבר המצדיק עריכת בירור זה על-ידי בית המשפט.

16. ביחס לשאלת סמכותה של הוועידה להפעיל את סמכויותיה על-פי החוקה, לאחר תום תקופת כהונתה על-פי החוקה, במקרה דנן: כבר בסוף שנת 2022 – לא נמצאה תשובה לכך בחוקה עצמה.

אני סבור כי נכון יהיה להקיש לענייננו מתוך הכלל שנקבע בפסיקת בית המשפט העליון ביחס לסמכותה של ממשלת מעבר, בג"ץ 8815/05 ע"ד לנדשטיין נ' ע"ד שפיגלר (26.12.2005), פורסם בנבו), כשמחד אין הגבלה פורמלית על סמכותה לפעול, ומאידך, בתקופה זו, עד לכינונה של ממשלה חדשה, עליה לפעול בסבירות ובמידתיות, תוך גילוי איפוק בהפעלת סמכויותיה.

בענייננו אני סבור, שכאשר מדובר בעניין כה מרכזי וחשוב למפלגה, בחירתו של מי שיעמוד בראשה, היה על הוועידה העשירית, עקרונית, לגלות איפוק ולא להפעיל את סמכויותיה לקבלת החלטה ביחס לבחירת יו"ר מפלגה חדשה, ולקבוע את התקנון לכך ואת הזמנים והסידורים הנדרשים ליישום ההחלטה, אלא היה עליה להמתין לבחירת וועידה חדשה, הוועידה ה-11, לשם קבלת החלטות בעניין זה.

17. הטענה לשיהוי. אמנם, התובעים השתהו בהגשת תביעה זו בכל הקשור לסעד להורות על פיזור של הוועידה העשירית וקביעת התקנון לבחירת הוועידה ה-11, ואם הם סמכו את ידיהם על תביעת נגר, הם אינם יכולים למשוך את ידיהם ממנה כאשר נגר הגיע עם הנתבעים להסכמות שאינן על דעתם.

אולם, בכל הקשור לסעדים שהתבקשו ביחס להחלטות שהתקבלו לבחירת יו"ר המפלגה וקביעת התקנון, המנגנון ולוחות הזמנים לכך, התובעים לא השתהו כלל ומיהרו להגיש תביעה זו, לאחר שעתירת אשכנזי בפני המוסד לבירור עתירות נדחתה.

18. הבקשה לדחיית התביעה על הסף – אינני סבור שהחלטת בית המשפט שאישרה את ההסכמות שהושגו בין נגר לבין הנתבעים בתביעת נגר, מונעת מהתובעים הגשתה של תביעה זו, הן משום שמדובר בחברי מפלגה אחרים שלא היו צד לאותה הסכמה, ולכן אותה החלטה אינה מחייבת אותם, הן משום שהטענות הקשורות להחלטות שהוועידה קיבלה ביחס לבחירת יו"ר המפלגה וכל העניין הקשור לבחירת יו"ר המפלגה, לא נדונו לגופן באותה החלטה, כאשר עניין בחירת יו"ר המפלגה צוין בדרך אגב בלבד, בהתייחס למועד לבחירת הוועידה ה-11, הוא הנושא שעמד במרכז תביעת נגר ופסק הדין שניתן בה (שלא התייחס כלל לבחירת יו"ר המפלגה). רמז לכך נמצא בסעיף הנוסף בהודעת הצדדים שהוגשה לאישורו של בית המשפט בתביעת נגר, לפיה:

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 44779-04-24 אשכנזי ואח' נ' מפלגת העבודה הישראלית ואח'

1 "הסכמה זו באה בעקבות הסכמה של הצדדים ביחס לנושאים נוספים בהם דנו הצדדים אך
2 לא היו חלק מהתובענה שהוגשה לבית המשפט הנכבד ועל כן אלה ייחתמו במעמד נפרד".
3 למרות זאת, כפי שאפרט בהמשך לא ניתן להתעלם כליל מהחלטת בית המשפט בתביעת נגר
4 שאישרה את ההסכמה האמורה.

5
6 19. טענה לאי צירוף משיבים – התביעה הוגשה ביום 18.4.2024, לפני סגירת רשימת המועמדים
7 ליו"ר המפלגה ולכן לא צורפו אליה מי שהגיש את מועמדותו.
8 יתירה מזו, כשם שמר יאיר גולן ידע לבקש להצטרף לתביעה (לאחר הגשת ואישור מועמדותו),
9 ובקשתו אושרה, כך יכולים היו לעשות גם יתר המועמדים, וחזקה שאילו הם היו מבקשים
10 להצטרף כצד לתביעה, בקשתם הייתה מאושרת.

11
12 20. כל האמור לעיל הם שיקולים המחייבים לכאורה את מתן הסעדים שהתבקשו.
13 אולם, מנגד, ניתן לשקול את השיקולים הבאים:
14 א- מערכת הבחירות ליו"ר המפלגה מצויה, למעשה, בעיצומה (לשיקול זה, ראו: בגץ 7181/08
15 לוינטל נ' שר הפנים (10.11.2008, פורסם בנבו);
16 ב- ציפיית המועמדים שהגישו את מועמדותם וכבר השקיעו כספים ומאמצים לא מועטים
17 לקראת הבחירות הצפויות, כשהם – כולם או חלקם – אינם מודעים, אולי, לטענות שהועלו
18 בתביעת נגר ובתביעה זו ביחס לתוקף החלטותיה וסמכויותיה של הוועידה הנוכחית;
19 ג- ציפיית חברי המפלגה שמתכננים ומתכוונים להשתתף בבחירות במועדים שנקבעו, בעוד
20 כשבוע מיום חתימת פסק דין זה;
21 ד- ההסכמות שהושגו בתביעת נגר, שקיבלו תוקף של החלטה של בית המשפט, למרות הסייגים
22 שנוכרו בעניין זה;

23
24 21. הסעד העיקרי המבוקש בתביעה זו הוא סעד הצהרתי, הנתון לשיקול דעתו של בית המשפט,
25 הרשאי לתת דעתו בגדר שיקוליו לכללים שנקלטו עם השנים מעקרונות של יושר וצדק (ע"א
26 132/81 ג"י. בי. טורס בע"מ נ' חאייק, פ"ד לח (2) 425, 430).
27 למרות שאינני מפקפק, חלילה, ביושרם של התובעים, ניתן במסגרת שיקול הדעת שנדרש
28 להפעיל כאן גם שיקולים אחרים ונוספים שמקצתם פורטו לעיל.

29
30 22. שקלול כל האומר לעיל, מביא, לדעתי, למסקנה שמחד, אין להורות על ביטול הבחירות ליו"ר
31 המפלגה או לדחייתן עד לאחר בחירת הוועידה ה-11, ומאידך, ניתן להורות, כי הוועידה ה-11
32 שתיבחר תידרש לאשר את החלטת הוועידה העשירית בדבר קיום הבחירות ליו"ר המפלגה ואת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 44779-04-24 אשכנזי ואח' נ' מפלגת העבודה הישראלית ואח'

התקנון שנקבע לכך. ודוק: הדרישה איננה לאישור בחירת המועמד שייבחר, שכן הסמכות לבחור את יו"ר המפלגה נתונה לחבריה הרשומים של המפלגה ולא לוועידה, אלא כוונתי לאישור ההחלטה שקיבלה הוועידה העשירית לעריכת בחירות ליו"ר המפלגה. תאושר ההחלטה האמורה על-ידי הוועידה ה-11, תאושר ממילא הבחירה שנעשתה ליו"ר המפלגה. לא תאושר ההחלטה, יהא על הוועידה החדשה להחליט על בחירות חדשות ליו"ר המפלגה.

תוצאה

23. בהתאם לכל האמור לעיל, אני מחליט: הסעד שהתבקש לביטול החלטת הוועידה העשירית לקיום בחירות ליו"ר המפלגה – נדחה; על הנתבעים לקיים בחירות לוועידה ה-11 בתוך 30 יום ממועד בחירת יו"ר המפלגה כפי שהתחייבו בעתירת נגר (והם שבו על התחייבותם זו גם בכתבי טענותיהם כאן); הוועידה ה-11 שתבחר תידרש לאשר את החלטת הוועידה ה-10 לקיום בחירות ליו"ר המפלגה, בתוך 30 יום מיום בחירת ציריה; אישור ההחלטה האמורה על-ידי הוועידה ה-11, משמעו יהיה גם אישור המועמד שנבחר ליו"ר המפלגה; לא תאושר ההחלטה כאמור, יהא על הוועידה ה-11 לקבוע בחירות ליו"ר המפלגה בתוך 45 יום נוספים. אין צו להוצאות.

ניתן היום, י"ג אייר תשפ"ד, 21 מאי 2024, בהעדר הצדדים.

יונה אטדגי, שופט